

Uživatelská příručka k vyhledávacímu systému Dialogy.Org

A. Postup při vyhledávání:

1. Povinně musíme vyplnit alespoň jedno ze tří okének ve žlutém poli obrazovky:

a) *Vyhledat slovo nebo řetěz slov*

Dotaz může obsahovat jedno nebo více sousedících slov oddělených mezerou, maximální délka dotazu je 100 znaků. Při vyhledávání řetězu slov není třeba zohledňovat transkripční značky.

b) *Lemma 1. slova*

Do tohoto okénka můžeme zapsat základní tvar hledaného slova, příp. základní tvar prvního slova hledaného řetězu slov.

c) *Tag 1. slova*

Do tohoto okénka můžeme zapsat gramatickou značku hledaného slova, příp. gramatickou značku prvního slova hledaného řetězu slov. K vyhledávání konkrétních pozic tagu lze použít nabídek s nápovědou ve spodní části formuláře.

V dotazu můžeme použít speciální znaky:

* (hvězdička) zastupuje libovolně dlouhý řetězec znaků (včetně nulového),

. (tečka) zastupuje jeden znak.

Znak * nelze zadat samostatně.

Po vyplnění alespoň jednoho okénka ve žlutém poli stiskneme tlačítko *Enter* na klávesnici nebo tlačítko *Vyhledat* na obrazovce.

2. Vyplňování okének mimo žluté pole je nepovinné.

a) *Slovo v levém kontextu / Slovo v pravém kontextu*

Do těchto okének můžeme zapsat tvar slova, které se má nacházet v textu nalevo nebo napravo od hledaného slova nebo hledaného řetězu slov. Rozsah kontextu, v kterém se má slovní tvar nalézat, se udává počtem slov a omezíme ho zapsáním číselného údaje do okénka *Rozsah levého kontextu* a/nebo *Rozsah pravého kontextu* (max. 25 slov).

b) *Mluvčí*

V tomto okénku můžeme vybrat jméno toho, kdo hledané slovo či řetěz slov vyslovil. Je také možné zvolit, zda mluvčí(m) byla žena či muž nebo nechat obě možnosti.

c) *Pořad*

Do tohoto okénka můžeme zapsat název televizního pořadu, ve kterém se má slovo či řetěz slov hledat.

d) *Datum*

Zapsáním data do okének *od* a *do* můžeme omezit období, v němž se bude vyhledávat. Datum se zde rozumí den, kdy byl určitý pořad vysílán. Datum vyplníme ve tvaru *rrrr-mm-dd*, např. *2004-11-14*. Je také možné zapsat pouze rok nebo rok a měsíc.

e) *Reset*

Chceme-li smazat vše, co jsme ve vyhledávacím formuláři vyplnili, stiskneme tlačítko *Reset* v pravém dolním rohu obrazovky.

3. Máme-li za sebou první vyhledávání, můžeme na nový dotaz přejít kliknutím na odkaz *Dotaz*, který se nachází na horním řádku obrazovky vpravo. Klikneme-li na odkaz *Dotaz* v novém rámci, přidají se v dolní části obrazovky navíc dva prázdné rámce pro zobrazení videa, přepisu, příp. křivky F0 (viz níže). Dosavadní rámce s videem, přepisem, příp. křivkou F0 zůstanou zachovány.

4. Chceme-li pracovat s několika vyhledávacími formuláři najednou, můžeme si je otevřít opakovaným kliknutím na odkaz uvedený na webové stránce korpusu.

B. Zobrazení výsledku vyhledávání:

1. V horní části obrazovky vpravo se vypíše *Počet výskytů* zadaného slova či řetězu slov v korpusu. Pod tím jsou vypsané jednotlivé konkordanční řádky. Červeně je vyznačeno hledané slovo či hledaný řetěz slov. Na konci každého konkordančního řádku je uveden:

- a) základní tvar slova neboli lemma (je zvýrazněno žlutě),
- b) gramatická značka neboli tag hledaného slova nebo prvního slova hledaného řetězu slov,
- c) zkratka názvu pořadu (je zvýrazněna žlutě), ve kterém se hledané slovo či hledaný řetěz slov vyskytuje.

V konkordančním řádku nejsou zobrazeny transkripční značky (ty se zobrazují v přepisu v pravém rámci v dolní části obrazovky; viz níže bod 3).

Pod posledním konkordančním řádkem je uveden *Počet výskytů v daném kontextu*, který se liší od celkového počtu výskytů v případě, že jsme v dotazu uvedli slovo v levém či pravém slovním kontextu. Toto slovo je v konkordančním řádku podtrženo.

2. Na začátku každého konkordančního řádku jsou 3 odkazy, na které můžeme kliknout:

[V1] – v levém rámci v dolní části obrazovky se spustí videonahrávka pořadu, a to v místě, kde se vyskytuje text vybraného konkordančního řádku; posun a zastavení přehrávání lze ovládat odkazy nad oknem videa; první odkaz zleva (s časovým údajem) slouží k návratu na vyhledanou pasáž a je funkční pouze během přehrávání;

[F0] – v pravém rámci v dolní části obrazovky se zobrazí křivka F0 pro celou repliku, v níž se nachází text vybraného konkordančního řádku;¹

{ číslo repliky } – v pravé dolní části obrazovky se zobrazí přepis pořadu v místě příslušné repliky (tj. zobrazí se replika, ve které se nachází hledané slovo či hledaný řetěz slov); přepis pořadu je dostupný v úplnosti.

3. Vyhledané slovo či první slovo vyhledaného řetězu slov je v konkordančním řádku aktivní. To znamená, že pokud na něj klikneme, zobrazí se v pravé dolní části obrazovky přepis pořadu v místě příslušné repliky, a to včetně všech transkripčních značek. Stejný výsledek získáme, klikneme-li na číslo repliky (viz výše). Přepis pořadu je dostupný v úplnosti.

¹ Křivka F0 je vygenerována programem Praat (50–300 Hz, 0,01 s, AC, <http://www.praat.org>) a vykreslena programem RRDTool (<http://www.rrdtool.org>).